

СИЛАБУС КУРСУ АНАЛІЗ МУЗИЧНИХ ТВОРІВ

Освітній ступінь «Бакалавр»
Спеціальність 025 «Музичне мистецтво».

Освітня програма «СПВ»

Рік навчання: IV

Семестр: 7

Кількість кредитів: 3

Мова викладання: **українська.**

Керівник курсу ОК 12 «Аналіз музичних творів»

Криницький Володимир Семенович- викладач музично-теоретичних дисциплін КЗВО КОР «Академія мистецтв імені Павла Чубинського»

Контактна інформація:

vkrynytskyyy76@gmail.com

Прореквізити освітнього компоненту: Історія світової музики, Історія української музики, Гармонія, Теорія музики, Спеціальний клас. Сольний спів, Загальне фортепіано, Історія вокального мистецтва, Основи диригування

Постреквізити освітнього компоненту: Педагогічна практика, Концертно-виконавська практика (паралельне вивчення)

Призначення освітнього компоненту

Відповідно до освітньо-професійної програми «Спів», вивчення освітнього компоненту «Аналіз музичних творів» повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Аналізувати музичні твори з виокремленням їх належності до певної доби, стилю, жанру, особливостей драматургії, форми та художнього змісту	ПРН4
Володіти методами опрацювання музикознавчої літератури, узагальнення та аналізу музичного матеріалу, принципами формування наукової теми та розуміння подальших перспектив розвитку даної проблематики в різних дослідницьких жанрах.	ПРН7
Застосовувати теоретичні знання та навички в редакторській /менеджерській/лекторській/звукорежисерській практичній діяльності.	ПРН11
Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом	ПРН12
Демонструвати музично-теоретичні, культурно-історичні знання з музичного мистецтва.	ПРН15

Відповідно до освітньої програми «Спів», вивчення дисципліни «Аналіз музичних творів» сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти програмних результатів навчання через такі компетентності (ІК – інтегральна компетентність, ЗК — загальні, СК — спеціальні):

	Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі музичної професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування системи інтегрованих художньо-естетичних знань з теорії, історії музики, педагогіки та виконавства та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
загальні компетентності (ЗК)	
ЗК2	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
ЗК3	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК4	Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
ЗК5	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
ЗК8	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК9	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями
ЗК11	Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
спеціальні компетентності (СК)	
СК 3	Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва.
СК4	Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва.
СК 5	Здатність використовувати знання про основні закономірності й сучасні досягнення у теорії, історії та методології музичного мистецтва.
СК6	Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності.
СК 7	Здатність володіти науково-аналітичним апаратом та використовувати професійні знання у практичній діяльності.
СК 8	Здатність здійснювати диригентську діяльність.
СК10	Здатність застосовувати базові знання провідних музично-теоретичних систем та концепцій.
СК11	Здатність оперувати професійною термінологією.
СК13	Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.

Метою вивчення навчальної дисципліни «Аналіз музичних творів» є:

- Формування початкових навичок аналізу побудови музичного твору, який є результатом взаємодії всіх засобів музичної виразності;
- Формування чіткого уявлення про взаємодію художніх засобів, ясного розуміння виражальних можливостей елементів музичної мови та законів формоутворення;
- Збагачення загально-культурного рівня студентів, розвиток їх музично-естетичного смаку, сприяння розвитку професійних навичок.
- Пояснити жанрові та стилістичні особливості;
- Розшифрувати музичні терміни у нотному тексті.

Завдання дисципліни:

- Сформувати свідоме сприйняття музики;
- навчити самостійно орієнтуватися у змісті та формі музичного твору;
- наблизити до адекватної композиторському задуму інтерпретації виконання музичних творів, знайти самостійну виконавську трактовку твору;
- сформувати вміння грамотно висловлювати свої міркування щодо виконання творів.

Практична спрямованість

Курс «Аналіз музичних творів» завершує весь цикл музично-теоретичних дисциплін, підбиває підсумок та узагальнює знання, отримані протягом усього періоду навчання. Цей предмет – один із найскладніших у циклі теоретичних дисциплін для розуміння здобувачами, але й один із найзахоплюючих. Усвідомлення, як будується конкретний твір, що хотів автор донести слухачам цим опусом, надважливе для «гри в стилі» кожного виконавця. Проте на такі «дрібні нюанси» звертає увагу не кожен із них.

Поняття музичної форми і широкому значенні має велике значення для музичної мислення. Курс «Аналіз музичних творів» посідає важливе місце в комплексі професійно орієнтованих дисциплін підготовки музиканта. Він поглиблює й доповнює музично-теоретичні знання здобувачів освіти, які вони отримали, вивчаючи історію музики, гармонію, вокальне аранжування та читання партитур, тощо. Аналіз музичних творів сприяє систематизації особистого музичного досвіду, здобутого в навчальній, виконавській та концертній практиці, розширює світогляд здобувачів освіти, допомагає професійному зростанню, духовно збагачує майбутніх виконавців та викладачів музичної галузі.

Зміст і структура освітнього компоненту Самостійна робота

№	Назва теми	Години самостійної роботи		Завдання для самостійної роботи
		Денна Форма навчання	Заочна Форма навчання	
МОДУЛЬ 1				
1	Тема 1. Основна мета та завдання курсу. Музичний стиль, жанр, форма.	4	6,5	Ознайомитись з методичною та науковою літературою. Записати тези в опорний конспект. Оберіть для самостійного опрацювання 2-3 твори: 1. Шопен Ф. Прелюдія ор. 28 № 20, c-moll 2. Шопен Ф. Прелюдія ор. 28 № 7, A-dur 3. Шопен Ф. Прелюдія ор. 28 № 4, e-moll, 4. Лисенко М. Елегія 5. Леонтович М. «Пряля» 6. Стеценко К. «Цар Горох» 7. Гріг Е. «Смерть Озе» з музики до драми «Пер Гюнт» 8. Косенко В. «Вальс», «Пасторальна», «
2	Тема 2. Формотворчі засоби музики. Функції частин, побудов	4	6,5	Ознайомитись з методичною та науковою літературою. Записати тези в опорний конспект. Твори для цілісного аналізу Оберіть для самостійного опрацювання 2-3 твори, прослухайте їх та проаналізуйте за планом, наданим нижче. 1. Бетховен Л. Фортепіанні сонати №№ 1, 17, 18, 21, 24 (Г.П.) 2. Скорик М. «В Карпатах» 3. Людкевич С. Баркарола (для ф-но)
3	Тема 3. Період, його різновиди, складові частини. Методика та техніка музичного аналізу періоду.	4	6	Ознайомитись з методичною та науковою літературою. Записати тези в опорний конспект: Класифікація періодів, види неквадратних періодів, за тональними ознаками, за тематичною будовою, будова періоду Оберіть для самостійного опрацювання 2-3 твори, прослухайте їх та проаналізуйте за планом, наданим нижче. 1. Леонтович М. «Пряля», «Піють півні», «За городом качки пливуть» 2. Моцарт В. Соната для ф-но № 11, I ч. (початковий період) 3. Бетховен Л. 32 варіації (основна тема) 4. Бетховен Л. Соната для ф-но № 1, I ч. (Г.П.) 5. Степовий Я. «Зоре моя вечірняя» з циклу «25 пісень на слова Т. Шевченка» 6. Квасневський В. «Романтичний вальс» зі збірки п'єс для ф-но «Романтичні сторінки» (початковий період)

				7. Шуман Р. № 5 «Ich will meine Seele tauchen» з циклу «Кохання поета»
4	Тема4.Проста дво частинна музична форма. Різновиди.	4	6,5	<p>Ознайомитись з методичною та науковою літературою. Записати тези в опорний конспект. Твори для цілісного аналізу</p> <p>Оберіть для самостійного опрацювання 2-3 твори, прослухайте їх та проаналізуйте за планом, наданим нижче.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Моцарт В. Соната для ф-но № 11, A-dur: II ч. (тема варіацій) 2. Українська народна пісня «Гуде вітер вельми в полі» 3. Шуберт Ф. Лендлери (на вибір) 4. Мендельсон Ф. «Пісні без слів» №№ 12, 16 5. Шуман Р. «Альбом для юнацтва» №№ 16, 21 6. Косенко В. «24 дитячі п'єси для фортепіано» ор. 15 №№ 9, 11 («Купили ведмедика», «Пастораль») 7. Леонтович М. «Гей, у світлиці» (хор)
5	Тема5.Проста тричастинна музична форма.	4	6,5	<p>Ознайомитись з методичною та науковою літературою. Записати тези в опорний конспект. Оберіть для самостійного опрацювання 2-3 твори, прослухайте їх та проаналізуйте за планом, наданим нижче.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бетховен Л. Багатель ор. 119 № 9 2. Мендельсон Ф. Пісня без слів № 6 3. Леонтович М. «Козака несуть» (хор) 4. Ревуцький Л. «Чуєш, брате мій» 5. Шуман Р. «Народна пісенька» з «Альбому для юнацтва» ор.68 27 6. Борткевич С. «Ліричні п'єси» ор. 11 № 2, e-moll 7. Скорик М. Арія з Партити № 5 8. Квасневський В. «Ліричний настрій» зі зб. фортепіанних п'єс «Романтичні сторінки»
6	Тема 6. Складна тричастинна музична форма	6	7,5	<p>Ознайомитись з методичною та науковою літературою. Записати тези в опорний конспект. Оберіть для самостійного опрацювання 2-3 твори, прослухайте їх та проаналізуйте за планом, наданим нижче.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Моцарт В. Сонатина № 4, B-dur 2. Бетховен Л. Соната № 15, II ч. 3. Бетховен Л. Соната № 4, II ч. 4. Шуман Р. «Knecht Ruprecht» з циклу «Альбом для юнацтва» 5. Шопен Ф. Ноктюрн ор. 48 № 1, c-moll 6. Шопен Ф. Вальс ор. 70 № 1, Ges-dur 7. Дебюссі К. «Ляльковий кек-уок» з циклу «Дитячий куточок» 8. Косенко В. «Полька», «Дощик», «Гумореска» з циклу «24 дитячі п'єси для фортепіано» ор. 15 9. Форе Г. Павана fis-moll, ор. 50 10.Скорик М. «Естрадна п'єса» зі збірки «3 дитячого альбому»

7	Тема 7. Варіаційна форма. Види варіацій.	6	7,5	<p>Ознайомитись з методичною та науковою літературою. Записати тези в опорний конспект. Оберіть для самостійного опрацювання 2-3 твори, прослухайте їх та проаналізуйте за планом, наданим нижче.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бах Й.С. Меса h-moll, № 16 («Crusifixus») 2. Бетховен Л. Варіації на тему «Là ci darem la mano» з опери «Дон Жуан» 3. Бетховен Л. Варіації на тему укр. пісні «Їхав козак за Дунай», ор. 107 № 7 4. Леонтович М. «Щедрик» 5. Моцарт В. Соната № 11, A-dur: I ч. 6. Бетховен Л. Соната № 12, As-dur: I ч. 7. Равель М. Болеро 8. Гріг Е. «В печері гірського короля» з сюїти «Пер Гюнт» 9. Шуман Р. «Симфонічні етюд» 10. Лятошинський Б. Прелюдія № 3 ор. 38, fis-moll
8	Тема 8. Форма рондо. Різновиди рондо. Рондо у вокальній та інструментальній музиці.	4	6	<p>Ознайомитись з методичною та науковою літературою. Записати тези в опорний конспект. Оберіть для самостійного опрацювання 2-3 твори, прослухайте їх та проаналізуйте за планом, наданим нижче.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дакен Л. «Зозуля» 2. Рамо Ф. «Нижні скарги» (Les tendres plaintes) 3. Рамо Ф. «Тамбурин» 4. Шарпантьє М.-А. Te Deum – Prelude 5. Бортнянський Д. Сонатина для ф-но C-dur, III частина 6. Бетховен Л. Соната для ф-но № 2, II ч. 7. Шуман Р. «Віденський карнавал», I ч. 8. Шопен Ф. Вальс ор. 42, As-dur 9. Сен-Санс К. «Рондо-каприччіозо» 10. Равель М. «Павана на смерть інфанти» 11. Скорик М. «Аеліти» (пісня) 12. Моцарт В. Рондо в турецькому стилі (фінал Сонати для ф-но № 11)
9	Тема 9. Сонатна форма	6	8	<p>Ознайомитись з методичною та науковою літературою. Записати тези в опорний конспект. Оберіть для самостійного опрацювання 2-3 твори, прослухайте їх та проаналізуйте за планом, наданим нижче.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Гайдн Й. Соната № 9, I ч.: Moderato; II ч.: Andante 2. Гайдн Й. Симфонія № 45, fis-moll (Hob. I:45), I ч. 3. Глієр Р. Концерт для голосу з оркестром 4. Моцарт В. Соната № 2, I ч.; II ч. 5. Моцарт В. Соната № 12, II ч. 6. Бетховен Л. Соната № 1, I ч.; фінал 7. Бетховен Л. Соната № 7, II ч.: Largo e mesto 8. Бортнянський Д. Соната для фортепіано F-dur 9. Косенко В. «24 дитячі п'єси для фортепіано»,

				ор.15 № 22, «Казка» 10.Лисенко М. «Зима і Весна» (опера), увертюра 11.Россіні Дж. Увертюра до опери «Севільський цирюльник»
10	Тема10.Циклічні форми.	5	6.5	Ознайомитись з методичною та науковою літературою. Записати тези в опорний конспект. Оберіть для самостійного опрацювання 2-3 твори, прослухайте їх та проаналізуйте за планом, наданим нижче. 1. Фробергер Я. Сюїти (на вибір) 2. Бах Й. Англійська сюїта № 6, d-moll 3. Бах Й. Французька сюїта № 2, c-moll 4. Перселл Г. Сюїта «The Gordian Knot Untied» 5. Моцарт В.А. Касація B-dur для струнних з двома гобоями, двома валторнами KV 99 6. Моцарт В.А. Дивертисмент B-dur KV 287 7. Шуман Р. «Метелики» 8. Равель М. «Le Tombeau de Couperin» 63 9. Шамо І. Українська сюїта для фортепіано 10.Скорик М. «В Карпатах» 11.Будь-які симфонії
11	Тема 11.Вокальні форми жанри.	5	7	Ознайомитись з методичною та науковою літературою. Записати тези в опорний конспект. Твори для цілісного аналізу Оберіть для самостійного опрацювання 2-3 твори, прослухайте їх та проаналізуйте за планом, наданим нижче. 1. Ліст Ф. «Радість та горе» 2. Бізе Ж. Аріозо з картами з опери «Кармен» 3. Верді Дж. Пісенька Герцога з опери «Ріголетто» 4. Presgurvic G. «Les rois du monde» («Roméo et Juliette») 5. Cocciantе R. «Le Temps des Cathedrales» («Notre Dame de Paris») 6. Ревуцький Л. Укр. нар. п. «Подоряночка» з вокального циклу «Сонечко» 7. «Smoke on the Water», Deep Purple 8. Лисенко М. «Ніч яка місячна» 9. Стеценко К. «Вечірня пісня» 10.Івасюк В. Пісні («Водограй», «Залишені квіти», «Капелюх», та ін.) 11.Кос-Анатольський А. Романс «Коли заснули сині гори» 12. 2-3 твори з власного репертуару
12	Тема12.Поліфонічні форми	6	7,5	Ознайомитись з методичною та науковою літературою. Записати тези в опорний конспект. Оберіть для самостійного опрацювання 2-3 твори, прослухайте їх та проаналізуйте за планом, наданим нижче. 1. Леонтович М.Д. Хорові обробки народних пісень «Вишні-черешні розвиваються», «Пряля», «Над

				річкою бережком» 2. Бах Й.С. Добре темперований клавір (фуги за вибором) 3. Скорик М. Шість прелюдій та фуг (фуги in C, F та ін.) 4. П'яццола А. Fuga misterio
	Усього годин	58	82	

Самостійна робота

Самостійна робота є важливим елементом системи підготовки у закладі вищої освіти будь-якої форми навчання та сприяє ефективному опануванню та засвоєнню навчального матеріалу.

Самостійна робота здобувача вищої освіти з дисципліни «Аналіз музичних творів» включає:

- опанування теоретичного матеріалу, опрацювання літературних джерел;
- аналіз нотного тексту музичних творів чи їх фрагментів з метою визначення особливостей конкретного виду простої або складної форми.
- виконання письмового аналізу нотного тексту музичних творів чи їх фрагментів за загальним або детальним планом аналізу.

ПЛАН ОГЛЯДОВОГО АНАЛІЗУ ТВОРУ (в цілому)

1. Ідея, провідні художні образи.
2. Тема, сюжет (для програмної музики).
3. Характер, емоційний настрій твору.
4. Жанр твору.
5. Характеристика мелодіичи основної теми (метро-ритмічні, ладо-тональні особливості, засоби розвитку мелодії).
6. Характеристика фактури.
7. Форма твору (вказати яка конкретно; встановити межі частин форми; визначити форму кожної частини, особливості використання традиційної форми).
8. Тональний план (аналіз гармонії та висновки щодо відхилень чи модуляцій, особливостей гармонічної мови твору).
9. Визначення кульмінації (засоби її досягнення)
10. Розшифровка всіх позначень у нотному тексті.

Аналізуючи твір, слід звертати увагу на те, як використані музичні засоби допомагають композитору розкрити його творчий задум, образний зміст твору.

ПЛАН АНАЛІЗУ МУЗИЧНОГО ТВОРУ (детальний)

1. Дані про композитора. Історична довідка про епоху, напрямок, до яких належить творчість композитора. Творчий доробок автора твору.
2. Музично-образний стрій твору, характер, наявність контрастного матеріалу, ступінь контрасту.
3. Визначення головної тональності, тональний план, характеристика ладу, мелодичний рух, кульмінації, метро-ритмічні особливості фразування.
4. Структура (композиційна схема). Тематичний розвиток. Характерні особливості форми. Періоди, речення, фрази, мотиви, каденції.
5. Аналіз мелодії з точки зору наявності цезур, характеру, основних інтонацій, розвитку мелодичної лінії і типів руху, розміру, темпу, ритму, штрихів, динаміки тощо.
6. Аналіз гармонії, зв'язок мелодії та гармонії. Узагальнити як часто з'являється тоніка, як представлені нестійкі функції, як відбувається зміна акордів, пульсація), розглянути голосоведення, регістри, фактуру, модуляції, альтерацію. Аналіз акордових послідовностей.
7. Роль метро-ритму у творі. Особливості та їх вплив на характер твору окремих ритмічних малюнків.
8. Узагальнення: зв'язок структури із загальним змістом твору, його жанровими особливостями і стилевими якостями.

ЗАГАЛЬНІ МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЗДОБУВАЧАМ ЩОДО ПРАКТИЧНОГО АНАЛІЗУ ТВОРУ

- програти, проспівати чи за допомогою внутрішнього слуху "переглянути" зразок для аналізу;
- переглянути зовнішні фактори: назву твору, яка може бути показником жанрової спрямованості, характеру, ритмічних особливостей, авторських нахилів та кола улюблених композиторських засобів, метричну основу, темп, динаміку, тональність;
- звернути увагу на наявність цезур (зупинки на довгих тривалостях, повторність);
- визначити головні розділи твору, загальний план структури твору; - співставити тематичний матеріал (повторний, неповторний, варійований, секвенційний);
- якщо тематичний матеріал контрастний, то з'ясувати міру контрастності (похідний контраст чи контраст співставлення);
- встановити тип викладення (експозиційний, серединний, заключний); - проаналізувати тональний план твору чи фрагмента (однотональний чи модулюючий, внутрішньотональні відхилення);
- встановити типи кадансування основних розділів, при необхідності зробити гармонічний аналіз всього зразка;
- знайти загальну кульмінацію, зробити висновки про способи її досягнення (діапазон, регістр, динаміка, місце знаходження, фактура, гармонія, інше); - визначити вид мелодичного руху (загалом і в момент кульмінації та відходу від неї), прийоми мелодичного розвитку;
- з'ясувати тип фактури (гомофонно-гармонічний, підголосний, змішаний, тощо);
- розібрати мілкі елементи форми, зокрема періоду (фразу, мотив), співставити їх з точки зору схожості і різниці в зв'язку з роздільністю та злитністю (структурна періодичність, підсумовування чи дроблення);
- при варіюванні визначити їх методи.

Рекомендована література

Основна

1. Александрова Н.Г. Интонирование как типологический чинник музыкальной композиции: на материале украинской камерно-инструментальной творческой: навч.-метод. посіб. Одеса : Астропринт, 2015. 168 с.
2. Аналіз музичних творів. Теоретичний матеріал для практичної та самостійної роботи. Частина 1 : методичні рекомендації для здобувачів вищої освіти спеціальності 025 «Музичне мистецтво». Луцьк : ВНУ імені Лесі Українки, 2022. 23 с.
3. Бурназова, Віра Володимирівна. Аналіз музичних творів [Текст] : метод. рек. для самост. роботи студ. спец. 6.020204 "Музичне мистецтво" (за кредит.- модуль. системою) / В. В. Бурназова ; Бердян. держ. пед. ун-т, Ін-т психол.-пед. освітита мистец., Каф. мистец. дисциплін та методик їх навчання. - Бердянськ: БДПУ, 2012. - 99 с.
4. Іванова В.Л. Методичні рекомендації для самостійної роботи студентів з навчальної дисципліни «Аналіз музичних творів». / уклад. В.Л.Іванова. – Миколаїв. ВП «МФ КНУКіМ», 2021. – с. 17
5. Жаркова В. Десять поглядів на історію західноєвропейської музики. Монографія: В 2 т./ т.1 – Київ: ArtHuss, 2018. – 344с.
6. Завгородня Г. Деякі аспекти методології аналізу музичних творів. Міжнародний вісник: Культурологія. Філологія. Музикознавство, 2015, вип.2: с.114-119.
7. Осадча, Л. К. Аналіз музичних творів. Курс лекцій [Текст] : [навч. посіб.] / Л. К. Осадча ; Уманський гуманітарно-педагогічний коледж ім.Т.Г.Шевченка. - Умань : РВЦ "Софія", 2008. - 84 с. - Бібліогр.: с. 82.
8. Сіненко О.О. Аналіз музичних творів Практикум с.112
9. Скоромний В.П. С 445 Аналіз музичних творів : практикум / В. П.Скоромний. – Київ: Видавництво Ліра-К, 2017. – 78 с.
10. Степурко В. І. Аналіз музичних творів : навчальний посібник. Київ : НАКККіМ, 2020. 140 с.
11. Степурко В.І. Основи музичної композиції .Київ,2011.

Додаткова

1. Аналіз музичних творів [Текст] : робоча прогр. для студ. спец. 7.020201 "Театральне мистецтво" спеціалізації "Звукорежисура" / Державна академія керівних кадрів культури і мистецтв ; уклад. К. І. Станіславська. - К. : ДАКККіМ, 2003. - 19 с.
2. Верб, Оксана Олександрівна. Варіантність та її композиційні закономірності (на прикладі інструментальної музики українських і російських композиторів 70-90 рр. ХХ ст.) [Текст] : автореф. дис... канд.мистецтвознавства: 17.00.03 / Верб Оксана Олександрівна ; Національна музична академія України ім. П.І.Чайковського. - К., 2002. 20 с.

3. Вечер, Дмитро Володимирович. Виконавський аналіз музичного твору: теоретичний і практико-методичний аспекти (на прикладі діяльності піаніста- інтерпретатора) [Текст] : дис... канд. мистецтвознавства: 17.00.03 / Вечер Дмитро Володимирович ; Харківський держ. ун-т мистецтв ім. І.П. Котляревського. - Х., 2006. - 195 с.
4. Горюхіна Н. Композиція музичного твору // Наук. вісник НМАУ. Вип. 7: Музикознавство: з XX у XXI століття. К., 2000. С.16-31.
5. Дорофєєва В. Теоретичні аспекти сучасної української музики Лірія 2017, а. с.188
6. П'ятницька-Позднякова, Ірина Станіславівна. Музичне мовлення в семіозисі художньої культури України (друга половина XX - початок XXI ст.) [Текст] : монографія / Ірина П'ятницька-Позднякова ; Нац. муз. акад. України ім. П. І. Чайковського. - Миколаїв : Іліон, 2018. - 414 с.
7. Степурко В. І. Мистецька інтроверсія у творчості українських композиторів : монографія. Київ, 2019.
8. Сютя Б. Проблеми організації художньої цілісності в українській музиці другої половини XX століття. К., 2004. 120 с.
9. Чжан Цзе Формування в мінху художньо-педагогічного аналізу музичних творів у процесі фортепіанної підготовки вчителів музики [Текст] : автореф. дис. канд. пед. наук : 13.00.02 / Чжан Цзе ; Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. - К., 2013. - 20 с.
10. Шип С. Знакова функція та мовна організація музичного мовлення: автореф. Дис... д-ра мистецтвознавства: 17.00.03 / Національна музична академія України ім. П.І. Чайковського. К., 2002. 42 с.
11. Шип С. Музична форма від звуку до стилю: навчальний посібник. К., 1998. 368 с.
12. Шип С. Музичне мовлення та мова музики. Одеса, 2001.
13. Шип С. Музика у просторі культури. Науковий вісник НМАУ. Вип. 33. К., 2004. С. 25-37. 22
14. Якубяк Я. Аналіз музичних творів (Музичні форми): підручник. Ч.1. Тернопіль, 1999. 208 с.

Інтернет-джерела:

1. <http://www.musicfancy.net/uk/music-theory-ua/musical-analisis-ua>
2. <https://ivanov.mfknukim.mk.ua/Nauchnaya-rabota/analiz-muzichnih-tvoriv.html>
3. http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis
4. <https://lib.pedpresa.ua/13539-muzychne-mystetstvo-navchalna-programa-dlya-zagalnoosvitnih-navchalnyh-zakladiv-3-klas-2016-rik.html>

Політика освітнього компоненту

У результаті вивчення освітнього компоненту здобувач вищої освіти повинен

знати: формотворчі та музично-виражальні засоби музики; період як основну форму викладення теми гомофонної музики; прості та складні форми; варіації та форму рондо; Сонатну форму; циклічні форми; поліфонічні форми; вокально-інструментальні форми.

вміти: визначити характер, емоційний настрій твору; визначити жанр твору; визначити тональність, тональний план твору; Визначити форму твору; зробити аналіз періодів; визначити тип фактури; порівняти темпи в циклічних творах; зробити аналіз викладення (експозиційний, серединний, заключний); визначити характер тематичного матеріалу і засоби його розвитку; знайти місце кульмінації та способи її досягнення.

Політика контролю навчальних досягнень

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є:

- індивідуальне або групове опитування;
- тестові завдання;
- письмова практична робота: написання аналізу музичного твору;
- диференційований залік.

Поточний контроль. Основна мета поточного контролю – забезпечення зворотного зв'язку між викладачами та здобувачами, управління навчальною мотивацією здобувачів. Поточний контроль здійснюється у процесі вивчення освітнього компоненту з метою виявлення ступеня розуміння здобувачем вищої освіти засвоєного навчального матеріалу та вміння застосовувати його у практичній роботі. Інформація, одержана при поточному контролі, використовується викладачем – для коригування методів і засобів навчання. Інформація, одержана при поточному контролі, використовується здобувачем вищої освіти – для планування самостійної роботи. Поточний контроль проводиться з метою діагностики рівня засвоєння матеріалу.

Модульний контроль – є складовою поточного контролю і здійснюється у формі виконання здобувачем вищої освіти модульного контрольованого завдання. Проведення

модульного контролю знань є обов'язковим контролем якості засвоєння здобувачем вищої освіти теоретичного та музичного матеріалу модуля – проводиться з метою систематизації знань. Кожний такий модуль включає бали за поточну роботу на контрольних заняттях та виконання самостійної роботи.

Модульний контроль має на меті оцінити рівень цілісного бачення здобувачем вищої освіти проблематики завершеної частини освітнього компоненту, сконцентрованої в навчальному модулі та вміння орієнтуватися в теоретичних питаннях і музичному матеріалі, які визначають зміст даної частини курсу.

Контроль самостійної роботи – дозволяє виявити вміння здобувачів орієнтуватися в інформаційних потоках, працювати з науковими джерелами, підбирати та узагальнювати матеріали, необхідні для вирішення визначеного кола завдань.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Поточний контроль здійснюється протягом семестру під час проведення аудиторних занять і оцінюється сумою набраних балів. При виставленні балів за поточний контроль оцінці підлягають:

- рівень теоретичних знань;
- опрацювання навчального матеріалу з дисципліни, передбаченого для самостійного засвоєння;
- індивідуальні завдання.

Оцінювання поточної діяльності проводиться на кожному занятті при засвоєнні кожної теми змістовного модуля. За поточну навчальну діяльність здобувачам вищої освіти виставляються бали за всі види діяльності, які в кінці вивчення модуля сумуються.

Контроль засвоєння модуля проводиться на останніх практичних заняттях вивчення тем. До видів контролю допускаються лише ті здобувачі вищої освіти, які виконали всі види робіт, передбачених навчальною програмою (відпрацьовані пропущені заняття тощо).

Форми підсумкового контролю знань здобувачів:

Диференційований залік – 7 семестр.

Перелік завдань модульного контролю, критерії їх оцінювання, порядок і час проведення (перескладання / відпрацювання) даного виду контролю визначаються кафедрою, включаються до робочої програми освітнього компоненту й доводяться до відома здобувачів на початку семестру. Графік проведення модульного контролю протягом перших двох тижнів семестру за підписом завідувача кафедрою.

Здобувач який за результатами модульного контролю отримав незадовільну оцінку зобов'язаний перескласти відповідний модуль до початку наступного модульного контролю.

Результати модульного контролю знань фіксується в індивідуальному плані здобувача.

Диференційований залік – здобувач вважається допущеним до семестрового диференційованого заліку, якщо він виконав усі види робіт, передбачені навчальним планом, та отримав позитивні оцінки за кожний змістовий модуль. Теоретичний контроль знань під час проведення диференційованого заліку проводиться шляхом виконання тестових завдань та письмового аналізу музичного твору.

Політика оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

<i>Вид діяльності здобувача вищої освіти</i>	<i>Модуль 1</i>	
	<i>Кількість</i>	<i>Максимальна кількість балів (сумарна)</i>
Фронтальне опитування	2	10
Експрес-опитування по темі заняття	4	20

Аудиторна робота Письмові практичні роботи по написанню аналізу музичних творів: - прикладів у малих музичних формах; - прикладів у великих музичних формах.	5	25
Тестування	1	5
Самостійна робота	4	20
Диференційований залік	1	20
Разом	17	100

Нарахування заохочувальних балів (+)

1. За активну участь у науковій діяльності: виступи на наукових конференціях, готують наукові доповіді, беруть участь в їх обговоренні). Дана робота підтверджується сертифікатом, довідкою, виданими тезами, тощо
2. За організацію навчальної діяльності у неформальній освіті (участь у вебінарах, курсах професійної підготовки, тренінгах, що має підтверджуючий матеріал).

За бажанням здобувач освіти може отримати від викладача додаткове індивідуальне завдання для покращення рейтингового балу за модуль. До індивідуального завдання викладач може запропонувати тему з питань: розширення теоретичних базових знань з освітнього компоненту, самостійного аналізу підходів до розв'язання професійних питань.

Нарахування заохочувальних балів(+)

1. Стовідсоткове відвідування аудиторних занять протягом семестру	+5балів
2. Творча активність, направлена на пошук та опрацювання додаткової літератури, різних недійних матеріалів для більш поглибленого опрацювання теми, що вивчається у певному модулі. Участь в тематичній конференції або спеціалізованій олімпіаді й отримання призових місць.	+ 5балів

В разі якщо при врахуванні додаткових балів сума балів за модуль (семестр) буде перевищувати 100 балів, результати успішності буде дорівнювати 100.

Штрафні бали(-)

1. Відсутність на заняттях без поважних причин.	-5балів
2. Здача практичних та самостійних робіт пізніше призначеного терміну.	-5балів
3. Невиконання здобувачем освіти завдань по самопідготовці	-5балів

Критерії оцінювання

Індивідуальне або групове опитування.	Критерії оцінювання для поточного контролю
--	---

«5»	Здобувач вільно володіє термінологією та може дати точні або майже точні відповіді на історико-теоретичні питання. Повно та послідовно викладає теоретичний матеріал. Вільно орієнтується в стилістичних особливостях творчості композиторів різних епох, дає різнорівневий аналіз їх музичних творів. Пише відповідні до планів аналізу музичних творів, розгорнуті письмові роботи. Систематично готується до занять. Здатен проаналізувати свою роботу, та виправити помилки. Значну увагу приділяє самостійній роботі, проявляє творчу ініціативу при виконанні завдань з дисципліни.
«4»	Здобувач демонструє добрий рівень знань теоретично-аналітичного матеріалу та не припускається грубих помилок у викладенні інформації теоретичного характеру. Повно розкриває зміст матеріалу відповідно до поставлених запитань, загалом правильно виконує практичні роботи, але може допустити дві-три неточності. Систематично готується до занять. Здатен самостійно працювати та аналізувати свою роботу.
«3»	Здобувач демонструє задовільний рівень знань, не завжди точно розкриває зміст теоретичного, музикознавчого матеріалу, не завжди повно і правильно відповідає на питання. Під час письмового аналізу музичних творів спостерігаються суттєві помилки в розумінні особливостей їхньої композиції, сам письмовий аналіз виконує фрагментарно. Виклад матеріалу не відповідає вимогам повноти, системності, логічності.
«2»	Здобувач слабо орієнтується в питаннях музично-теоретичного характеру, виявляє знання музичного матеріалу обсягом до 50%. Неповно розкриває зміст матеріалу теми, допускає грубі помилки у його тлумаченні. Не володіє спеціальною термінологією, відповідним аналітичним інструментарієм при виконанні письмових робіт, демонструє незадовільний рівень знань. Не систематично готується до занять. Відсутність системності, старанності в оволодінні фаховими знаннями, уміннями, навичками.
«1»	Здобувач слабо орієнтується в питаннях музично-теоретичного характеру, виявляє знання музичного матеріалу обсягом до 50%. Неповно розкриває зміст матеріалу теми, допускає грубі помилки у його тлумаченні. Не володіє спеціальною термінологією, відповідним аналітичним інструментарієм при виконанні письмових робіт, демонструє незадовільний рівень знань. Не систематично готується до занять. Відсутність системності, старанності в оволодінні фаховими знаннями, уміннями, навичками.

Підсумкова кількість балів, набрана здобувачем вищої освіти за виконання чотирьох завдань самостійної роботи, також є однією із складових поточної успішності здобувача вищої освіти з дисципліни. Здобувач вищої освіти може набрати **максимум 20 балів** за виконання усіх видів самостійної роботи під час вивчення модуля. Кожне завдання самостійної роботи оцінюється за шкалою **від 1 до 5 балів**.

Основними формами контролю самостійної роботи є виконання науково-дослідних завдань;- рефлексивний контроль; індивідуальні співбесіди; самоаналіз власної практичної роботи.

Оцінка в балах	Критерії оцінювання самостійної роботи
«5»	Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко опрацьовує теоретичний матеріал вільно володіє термінологією, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює повний аналіз та робить висновки. В повному об'ємі оволодів завданням.

«4»	Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який достатньо володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, опрацьовує теоретичний матеріал, володіє термінологією, але при висвітленні деяких аналітичних питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки. В повному об'ємі оволодів завданнями теми і змістового модуля.
«3»	Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень. Не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.
«2»	Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який не володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, проте фрагментарно, поверхово, без аргументації та обґрунтування викладає окремі питання, не розкриває зміст завдань.
«1»	Завдання практично не виконане, здійснені лише окремі необхідні дії, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутнє наукове мислення.

Модульний (семестровий) контроль знань здобувачів вищої освіти.

Модульний контроль проводиться з метою визначення стану успішності здобувачів вищої освіти за період навчання. Підсумковий модульний (семестровий) контроль знань здобувачів здійснюється через тестування та виконання підсумкової письмової роботи з аналізу музичних творів.

Семестрова оцінка виставляється за умови виконання здобувачем усіх видів навчальної роботи, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни та визначається як сума балів, отриманих при здійсненні поточного і підсумкового контролю.

Підсумковий модульний контроль - залік - оцінюється від 1-20 балів.

Різні форми роботи, оцінюються власною кількістю балів: тестування — 5 балів; відповідь на 2 питання — 5 балів; письмова робота за загальним планом аналізу музичних творів — 10 балів. Максимально можлива сумарна кількість балів за тестування, відповіді на питання та письмову роботу з аналізу музичних творів—20.

Критерії оцінювання модульного контролю знань Диференційований залік

Тести. Виконання практичного завдання.	Критерії оцінювання
Бали	
18 – 20	Володіє навчальним матеріалом в повному обсязі. Надає вичерпну відповідь на кожне запитання, Демонструє глибокі знання. Виконання тестових та практичних завдань максимально без помилок, або ж з допущенням дрібних неточностей. - 95-100% повні відповіді здобувача. Повний, послідовний виклад письмової характеристики музичного твору, відповідно до кожного з пунктів загального плану аналізу музичних творів, можливі мінімальні

	неточності.
15 – 17	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом. Надає правильну відповідь та розкриває зміст теоретичних питань, але допускає окремі неточності. Виконання тестових та практичних завдань з незначними помилками. - 80-94% загальні відповіді здобувача. Поодинокі неточності та помилки у письмовій характеристиці музичного твору, відповідно до загального плану аналізу музичних творів.
12 - 14	В цілому володіє навчальним матеріалом. У відповідях робить суттєві неточності та помилки. Також допускає помилки при виконанні практичного завдання. Виконання тестових завдань з помилками. - 68-79% загальні відповіді здобувача. Неточності та помилки у письмовій характеристиці музичного твору, відповідно до загального плану аналізу музичних творів.
7 – 11	Не володіє повним обсягом начального матеріалу. Відповіді поверхові та фрагментарні, зі значними неточностями та помилками. Велика кількість суттєвих помилок у виконаних тестових та практичних завданнях. Велика кількість суттєвих помилок у виконаних тестових завданнях- біля 60% відповіді здобувача на тести. Вагомі помилки у характеристиці музичного твору за пунктами загального плану аналізу музичних творів.
4 - 6	Поверхово і частково засвоєний обсяг навчального матеріалу. Відповіді поверхові та неповні, зі значною кількістю помилок. Виконання практичного завдання з грубими помилками. Виконання біля 50% тестового завдання, майже повне невиконання практичної роботи. Виконання біля 60% і менше практичної роботи з аналізу музичного твору.
1 – 3	Поверхово ознайомлений з навчальним матеріалом. Відповіді невірні, з грубими помилками. Виконання менше половини тестового завдання з великою кількістю помилок, майже повне невиконання практичної роботи.

Модуль вважається складеним, якщо здобувач вищої освіти набрав **від 60 до 100 балів**.

Сума балів, накопичених здобувачем вищої освіти за виконання всіх видів поточних навчальних завдань (робіт) на аудиторних заняттях та на модульному (семестровому) контролі знань, свідчить про ступінь оволодіння ним програмою освітнього компоненту. Протягом вивчення модулю здобувачі вищої освіти можуть набрати від 1 до 100 балів, що переводиться у національну шкалу оцінювання і відповідно у шкалу ECTS. Кількість балів відповідає певному рівню засвоєння дисципліни.

Сума балів(R)	Шкала ECTS	Національна шкала оцінювання	Визначення
90-100	A	5	Відмінно
82-89	B	4	дуже добре
74-81	C		Добре
64-73	D	3	Задовільно
60-63	E		Достатньо
35-59	FX	2	не задовільно з можливістю повторного перескладання
1-34	F		не задовільно з обов'язковим повторним вивченням

Політика щодо перескладання та оскарження оцінки. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання диференційного заліку відбувається згідно положення про оцінювання успішності здобувачів освіти, що регламентує таку процедуру: здобувачу освіти, що одержав під час модульного, семестрового контролю незадовільну оцінку дозволяється ліквідувати академзаборгованість до початку наступного семестру. Повторне складання допускається не більше двох разів: один раз викладачу, другий – комісії, яка створюється ректором Академії.

Політика щодо академічної доброчесності. Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання позитивної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування, плагіату, фабрикації. Політика та принципи академічної доброчесності визначені у Положенні «Про академічну доброчесність» КЗВО КОР «Академії мистецтв імені Павла Чубинського»

Політика щодо відвідування. Обрані освітні компоненти з атласу вибіркового дисциплін вносяться до робочих навчальних планів і визначають навчальне навантаження на навчальний рік та/або термін вивчення освітнього компоненту, що визначений навчальним планом. Після формування індивідуального навчального плану здобувача інформація про вибіркові освітні компоненти вноситься до його індивідуального плану. З цього моменту вибіркові ОК набувають статусу обов'язкових для вивчення. Не допускається зміна обраних ОК після початку навчання здобувача освіти. Відвідування видів навчальних занять (крім консультацій) є обов'язковим для здобувачів освіти, відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу у Комунальному закладі вищої освіти Київської обласної ради «Академія мистецтв імені Павла Чубинського». Присутність здобувачів – це важливий критерій оцінювання результатів навчання, зважаючи на теоретичну і практичну складність освітнього компоненту. У випадку наявності довідки від лікаря призначається відпрацювання занять в інший час за індивідуальною програмою. За умови дистанційного навчання важлива присутність здобувача освіти та систематичне виконання завдань під час онлайн-зустрічей у Google-Meet. Запізнення на фахові заняття є не припустимими.